

Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinə həsr olunmuş ilk beynəlxalq tədbir

Mayın 5-də Səhiyyə Nazirliyi və Macarıstanın ölkəmizdəki səfirliyinin təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan əczaçılıq sənayesi: dünən, bu gün və sabah" adlı beynəlxalq tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərin əziz xatirəsi birdəqiqəlik sükutla yad edilib.

Daha sonra Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinin yaranma tarixinə həsr edilmiş videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən səhiyyə naziri Teymur Musayev Ulu Öndər Heydər Əliyevin doğum günü ərəfəsində Azərbaycan əczaçılıq sənayesinin inkişafına həsr olunan tədbirin mahiyyətini vurğulayıb: "Azərbaycan əczaçılıq sənayesinin tarixində yod və endokrin preparatlarının istehsalı xüsusi yer tutub. Dünyada yeganə müalicəvi neft olan Naftalan neftindən müxtəlif preparatların hazırlanması üçün 1934-cü ildə Bakıda xüsusi laboratoriya, daha sonra isə Naftalan zavodu yaradılıb. 1938-ci ilin sonunda Azərbaycan Dövlət Əczaçılıq İnstitutu təşkil edilib və rektoru görkəmli dövlət xadimi, professor Əziz Əliyev təyin olunub. Həmin illərdə Bakı Kimya-Əczaçılıq Zavodu, Endokrin Preparatlar Zavodu kimi əczaçılıq sənayesi müəssisələri yaradılıb".

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi dövründə ilk əczaçılıq istehsalı müəssisələrinin qurulmasını xüsusilə vurğulayan nazir qeyd edib ki, əczaçılıq sənayesinin qanunvericilik bazasının formalaşdırılması məqsədilə "Əczaçılıq fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunub, "Azərbaycan Respublikasında əczaçılıq sənayesinin İnkişafı Konsepsiyası" hazırlanıb: "Səhiyyə sahəsi Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti, müdrik rəhbərliyi və gərgin zəhməti sayəsində hərtərəfli inkişaf edir. Bu illər ərzində dərman və tibb vasitələri ilə davranışın hüquqi və təşkilati əsaslarını müəyyən edən "Dərman vasitələri haqqında" qanun qəbul olunmaqla yanaşı, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə yüksək rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalına imkan yaradan sənaye parkları fəaliyyətə başlayıb, yerli istehsalın təşviqi məqsədilə qanunvericilikdə stimullaşdırıcı tədbirlər nəzərdə tutulub. "Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa edilən dəyişikliklərə əsasən, dərman vasitələrinin dövlət qeydiyyatı məqsədilə aparılan ixtisaslaşdırılmış ekspertizanın müddəti 90 təqvim gününədək azaldılıb.

Milli qanunvericilikdə son illərdə aparılan islahat tədbirləri, yaradılan əlverişli biznes mühiti əczaçılıq məhsullarına olan daxili tələbatı ödəməyə və gələcəkdə ixrac potensialını artırmağa yönəlib. Azərbaycan Tibb Universitetinin Əczaçılıq fakültəsi əczaçılıq sahəsində respublikada aparıcı elmi-tədqiqat mərkəzinə çevrilib. Macarıstanın Semmelweis və Peç universitetləri ilə imzalanan əməkdaşlıq memorandumları bilik və təcrübələr mübadiləsinə, akademik heyətin peşə hazırlığının artırılmasını nəzərdə tutur".

Macarıstanın ölkəmizdəki səfiri Tamaş Torma əczaçılığın Macarıstan-Azərbaycan əməkdaşlığının əsas komponentlərdən biri olduğunu deyib. O, Macarıstanın Azərbaycana ixracının 49 faiz təşkil etdiyini vurğulayıb: "Belə ki, "Scandens" əczaçılıq zavodu Azərbaycanda ilk dəfə olaraq yerli dərman vasitələrinin, o cümlədən Macarıstanın tanınmış dərmanlarının istehsalına başlayacaq. Bundan əlavə "Gedeon Richter" şirkəti "Scandens Pharmaceutical Industries Ltd" ilə müqaviləli istehsala başlayacaq.

Bu konfrans Macarıstanın Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinin inkişafına töhfə vermək istəyinin bariz göstəricisidir. Macarıstanın iki ən tanınmış dərman şirkəti 1990-cı ildən etibarən Azərbaycanda fəaliyyət göstərirlər. Peç Universiteti və Azərbaycan Tibb Universiteti isə əczaçılıq mütəxəssislərinin hazırlanmasında əməkdaşlığa başlamaq niyyətindədir".

Tədbirdə çıxış edən İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev bildirib ki, əczaçılıq sənayesi səhiyyənin inkişafında və əhalinin sağlamlığının qorunmasında əsas strateji rol oynayır: "Ölkəmizdə bu sektorun inkişafı ictimai sağlamlıq, tibbi innovasiyalar, xəstəliklərin qarşısının alınması və əhalinin həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına birbaşa təsir edir. İcbari tibbi sığortanın əsas məqsədi əhalinin sağlamlığının müdafiəsi, keyfiyyətli tibbi xidmətlərə bərabər, davamlı çıxışı təmin etməkdir. Tibbi xidmətin keyfiyyətindən danışırıqsa, burada təkcə həkimin, tibb işçisinin deyil, dərmanın əlçatanlığı və effektivliyi də rol oynayır. Hazırda resept əsasında təyin olunan ambulator dərman vasitələrinin icbari tibbi sığorta hesabına təminatı istiqamətində də işlər aparılır".

İqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev dövlət başçısının sərəncamı ilə ölkəmizdə 30 hektar ərazidə əczaçılıq məhsullarının istehsalı sahəsində ixtisaslaşmış Pirallahı Sənaye Parkının yaradıldığını diqqətə çatdırıb: "Pirallahı Sənaye Parkı sahibkarlıq fəaliyyəti üçün zəruri infrastrukturla təchiz edilib. Bu layihələrin icrası əczaçılıq sənayesinin inkişafını və yerli istehsalı artırmağı hədəfləyir. Bu günədək sahibkarlar tərəfindən sənaye zonalarına 6,9 milyard manatdan çox investisiya yatırılıb və 10 min 600-dən artıq daimi iş yeri yaradılıb. Ötən müddətdə sənaye zonaları tərəfindən 16,2 milyard manatlıq məhsul satışı həyata keçirilib, bunun da 5,2 milyard manatlıq hissəsi ixrac edilib".

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov əczaçılıq sənayesinin müasir səhiyyə sisteminin əsas sütunlarından biri olduğunu qeyd edib: "Ötən müddət ərzində KOBİA tərəfindən mikro və kiçik sahibkarlara 200-dən çox startap şəhadətnaməsi verilib. Onların arasında səhiyyə müəssisələrində elektron idarəetmənin təşkili, tibbi xidmətlərin mobil tətbiqlər üzərindən göstərilməsi, ekoloji standartlara uyğun fəaliyyətin proqram təminatı ilə idarə olunması, eləcə də tibbi xidmətlərə qeydiyyat, nəzarət və analiz imkanlarını əhatə edən rəqəmsal platformaların inkişafını nəzərdə tutan layihələr də mövcuddur". Onun sözlərinə görə, əczaçılıq sənayesinin inkişafında dövlət dəstəyi ilə yanaşı, özəl sektorun təşəbbüsləri də həlləedici əhəmiyyət daşıyır. Sahibkarların bu sahəyə marağı, yeni investisiyaların cəlb olunması istehsal imkanlarının genişləndirilməsi baxımından çox vacibdir. Dövlətin yaratdığı şərait özəl sektorun bu sahədə fəallaşmasına və yerli istehsalın gücləndirilməsinə töhfə verməyə imkan yaradır.

Ələt Azad İqtisadi Azad Zonası Səlahiyyətli Qurumunun İdarə Heyətinin sədri Valeh Ələsgərov qeyd edib ki, Azad Zonanın ərazisində tikilən aeroportun beynəlxalq hava limanı olmasına qərar verilib. "Ələt Azad İqtisadi Zonası beynəlxalq nəqliyyat koridorlarının kəsişdiyi nöqtədə yerləşir. Hava limanı 750 hektar ərazini əhatə edəcək. Tikildikdən sonra bizim investorlar üçün bütün nəqliyyat logistika məsələlərinin həlli çox sadə və əlverişli şəraitdə həll olunacaq", - deyərək V.Ələsgərov bildirib.

Macarıstan Milli Səhiyyə Sığorta Fondunun departament rəhbəri Akoz Karsayini, Peç Universitetinin Əczaçılıq fakültəsinin dekanı Andraş Fittler və "Egis" şirkətinin kommersiya direktoru Çaba Paç çıxışlarında qeyd ediblər ki, qlobal səviyyədə effektiv səhiyyə həllərinə tələbat artdıqca əczaçılıq sənayesi dövrün çağırışlarının qarşılanmasında ön sıralarda dayanır.

Sonda məruzələr ətrafında geniş müzakirələr aparılıb, mövzuya dair suallar cavablandırılıb.